

10. lekce (Bartoňkova skripta)

1. Vyskloňujte následující spojení:

krásnější žena			
nom. sg.		nom. pl.	
gen. sg.		gen. pl.	
dat. sg.		dat. pl.	
ak. sg.		ak. pl.	
vok. sg.		vok. pl.	
abl. sg.		abl. pl.	

snazší věc			
nom. sg.		nom. pl.	
gen. sg.		gen. pl.	
dat. sg.		dat. pl.	
ak. sg.		ak. pl.	
vok. sg.		vok. pl.	
abl. sg.		abl. pl.	

odvážnější vojsko			
nom. sg.		nom. pl.	
gen. sg.		gen. pl.	
dat. sg.		dat. pl.	
ak. sg.		ak. pl.	
vok. sg.		vok. pl.	
abl. sg.		abl. pl.	

hlubší moře			
nom. sg.		nom. pl.	
gen. sg.		gen. pl.	
dat. sg.		dat. pl.	
ak. sg.		ak. pl.	
vok. sg.		vok. pl.	
abl. sg.		abl. pl.	

2. Doplňte slovesné tvary a porovnejte rozdíly:

Nedeponentní slovesa:

<i>mitto</i>	<i>accipio</i>	<i>punio</i>
mittitur		
mittebatur		
mittetur		
mittatur		
mitteretur		
		<i>puniunt</i>
		<i>puniebant</i>

<i>mitto</i>	<i>accipio</i>	<i>punio</i>
		punient
		puniant
		punirent
mitteris		
mittēris		
mittaris		
mittebaris		
mittereris		
		punis
		punies
		punias
		puniebas
		punires
mitte		
mitti		
mittite		
		punientes

Deponentní slovesa:

<i>loquor</i>	<i>morior</i>	<i>largior</i>
loquimur		
loquemur		
loquamur		
loquebamur		
loqueremur		
		lardiuntur
		largientur
		largiantur
		largiebantur
		largirentur
loqui		
loquere		
		largimini
		largientes
loqueris		
loquēris		
loquaris		

3. Vytvořte požadované pády:

	mulier	hostis	carmen	animal	similis	simile	pulchrior	pulchrius
gen. sg.								
ak. sg.								
abl. sg.								
nom. pl.								
gen. pl.								

4. Označte tvary, které mohou být genitivem plurálu:

exempla, honorum, reges, morientium, aurum, aurium, arbitrum, arbitrium, arbitrale, leviorum, ingenium, liberum, trium, multum, poetarum, magistratum, rerum, magistrum, navium, pulchrum, manuum, miserum, peiorum, ministrorum, exemplarium, ipsarum, ipsum, difficilium, triarium, parentium, patriarcharum, bellicosum, officium, humiliorum, matrimonium

5. Od daných adjektiv vytvořte adverbia:

dulcis, e
dignus, a, um
prudens, ntis
bonus, a, um
turpis, e
miser, era, erum
simplex, icis
difficilis, e
celber, bris, e
pulcher, chra, chrum

6. Označte slova, která mohou být adverbii, a uvedete, od jakých adjektiv jsou utvořena:

suave _____
acie _____
acre _____
vetere _____
maeste _____
stulte _____
gere _____
breve _____
multum _____
celere _____
audacter _____
facile _____
simile _____
dure _____
tene _____
leviter _____
vive _____

7. Doplňte tabulku (u adjektiv uvádějte tvary pro všechny rody):

pozitiv	komparativ	superlativ
<i>altus, a, um</i>	<i>altior, altius</i>	<i>altissimus, a, um</i>

pozitiv	komparativ	superlativ
maestus, a, um		
celer, ris, e		
	melior, melius	
		fortissimus, a, um
callidus, a, um		
male		
industrius, a, um		
		dissimillime
humilis, e		
stulte		
		sapientissimus, a, um
	difficilius	
fortis, e		
		acerrime
	brevior, ius	
	minus	
multus, a, um		

8. Vyjadřujte srovnání nebo absolutní míru vlastnosti:

1. Topol je vyšší než dům.

2. Dobří žáci mohou být lepší než jejich učitelé.

3. Kdo je nejslavnější ze všech lidí?

4. Římský vojevůdce byl úskočnější než nepřátelé.

5. Bylo velmi nesnadné vzdělávat jeho syna.

6. Co je ze všeho (tj. ze všech věcí) nejsladší?

7. Král byl ze všech obyvatel nejbohatší, ale nebyl nejšťastnější.

8. Had není horší než pes nebo kůň.

9. Naši básníci píšou mnohem kratší básně než římští.

10. V čele státu často stojí nejhorší občané.

-
11. Kdo měl na Sicílii více soch než Verres?
-
12. Dívky byly ve škole pilnější než chlapci.
-
13. Kdyby váš král zabíjel zajatce, byl by pokládán za dost krutého.
-
14. Kdyby váš král zabíjel zajatce, byl by pokládán za velmi krutého.
-
15. Obyvatelé bránící své město bojovali statečněji než nepřátelští vojáci, kteří vedli nespravedlivou válku.
-
16. Pracoval nejméně ze všech námořníků.
-

9. Převed'te do pasiva:

1. Magistri discipulos maxime industrie discentes magnis praemiis afficiebant.

2. Coniuratos, quibus credere non poterat, fugiebat.

3. Principes homines perfidos, qui rebus novis studebunt¹, poena afficient.

¹ rebus novis studēre „usilovat o státní převrat“